

31975L0442

L 194/39

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1975 7 25

TARYBOS DIREKTYVA
1975 m. liepos 15 d.
dėl atliekų

(75/442/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 ir 235 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi bet koks įvairiose valstybėse narėse taikomų ir rengiamų nuostatų dėl atliekų šalinimo skirtumas gali sukurti nevienodas konkurencijos sąlygas ir šitaip tiesiogiai veikti bendrosios rinkos funkcionavimą; kadangi dėl to būtina suderinti šios srities įstatymus, kaip numatyta Sutarties 100 straipsnyje,

kadangi, atrodo, ši įstatymų derinimą turi lydėti Bendrijos veiksmai, kad išsamesnėmis taisyklėmis būtų galima pasiekti vieno iš Bendrijos tikslų aplinkos apsaugos ir gyvenimo kokybės gerinimo srityje; kadangi dėl to šiuo tikslu turėtų būti nustatytos specialios nuostatos; kadangi turėtų būti remiamasi Sutarties 235 straipsniu, nes šiuo tikslu reikalingų įgaliojimų Sutartyje nenumatyta;

kadangi pagrindinis visų nuostatų dėl atliekų šalinimo tikslas turi būti žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga nuo kenksmingo poveikio, kylančio dėl atliekų surinkimo, vežimo, apdorojimo, saugojimo ir išvertimo;

kadangi siekiant tausoti gamtinius išteklius, reikėtų skatinti atliekų naudojimą ir regeneruotų produktų panaudojimą;

kadangi Europos Bendrijų veiksmų programa dėl aplinkos apsaugos ⁽³⁾ pabrėžia Bendrijos veiksmų būtinybę, įskaitant ir teisės aktų derinimą;

kadangi efektyvus ir nuoseklus atliekų šalinimo reglamentavimas, netrukdantis Bendrijos vidaus prekybai ir nedarantis įtakos konkurencijos sąlygoms, turėtų būti taikomas kilnojamajam turtui, kurio savininkas atsikrato arba privalo atsikratyti pagal galiojančius nacionalinės teisės reikalavimus, išskyrus radioaktyviausias, kalnakasybos ir žemės ūkio atliekas, gyvūnų skerdenas, nuotekas, dujų išmetalus ir atliekas, kurioms taikomos specialios Bendrijos taisyklės;

kadangi siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą, turėtų būti numatyta leidimų sistema įmonėms, apdorojančioms, saugančioms ar išvertančioms atliekas trečiųjų asmenų vardu, nuostatos dėl šalinančių savo atliekas įmonių ir kitų atliekas surenkančių įmonių priežiūros sistemos bei nuostatos dėl plano, kuris aprėptų esminius įvairių atliekų šalinimo operacijų veiksmus;

kadangi išlaidų dalis, nepadengta įplaukomis už atliekų apdorojimą, turi būti padengta pagal principą „teršėjas moka“,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) „atliekos“ – tai bet kokios medžiagos ar daiktai, kurių atliekų turėtojas atsikrato arba privalo atsikratyti pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus;

⁽¹⁾ OL C 32, 1975 2 11, p. 36.

⁽²⁾ OL C 16, 1975 1 23, p. 12.

⁽³⁾ OL C 112, 1973 12 20, p. 3.

b) „šalinimas“ – tai:

4 straipsnis

- atliekų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir apdorojimas, taip pat atliekų išvertimas ant žemės arba po žeme,
- transformacijos operacijos, būtinos atliekų pakartotiniam naudojimui, naudojimui arba perdirbimui.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad atliekos būtų šalinamos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai, visų pirma:

- nesukeliant pavojaus vandeniui, orui, dirvožemiui, augalams ir gyvūnams,
- nesukeliant nepatogumų dėl triukšmo ar kvapų,
- nedarant neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar ypatingai svarbioms vietovėms.

2 straipsnis

1. Nepažeidžiant šios direktyvos, valstybės narės gali priimti specialias taisykles tam tikroms atliekų kategorijoms.

2. Ši direktyva netaikoma:

5 straipsnis

- a) radioaktyviosioms atliekoms;
- b) atliekoms, susidarantioms žvalgant, išgaunant, tvarkant ir saugant mineralinius išteklius, ir atliekoms iš veikiančių karjerų;
- c) gyvūnų skerdenoms ir šioms žemės ūkio atliekoms: fekalinėms medžiagoms ir kitoms ūkininkavimo veikloje naudojamoms medžiagoms;
- d) nuotekoms, išskyrus skystas atliekas;
- e) dujų išmetalams į atmosferą;
- f) atliekoms, kurioms taikomos specialios Bendrijos taisyklės.

Valstybės narės įsteigia arba paskiria kompetentingą instituciją arba institucijas, atsakingas už atliekų šalinimo operacijų planavimą, organizavimą, leidimų šioms operacijoms suteikimą ir šių operacijų priežiūrą konkrečioje zonoje.

6 straipsnis

5 straipsnyje nurodyta kompetentinga institucija arba institucijos turi kaip galima greičiau parengti vieną ar daugiau planų, visų pirma dėl:

- atliekų, kurias reikia pašalinti, rūšies ir kiekio,
- bendrųjų techninių reikalavimų,
- tinkamų šalinimo vietų,
- specialių priemonių, taikomų ypatingoms atliekų rūšims.

3 straipsnis

1. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių atliekų prevencijai, perdirbimui ir apdorojimui, žaliavų gavimui, atliekų kaip energijos šaltinio panaudojimui ir kitokiam atliekų pakartotiniam panaudojimui skatinti.

2. Valstybės narės laiku informuoja Komisiją apie visus šiuo tikslu parengtus taisyklių projektus, visų pirma apie parengtas taisykles dėl:

a) produktų, galinčių sukelti techninius sunkumus šalinant atliekas arba pareikalauti didelių šalinimo sąnaudų, naudojimo;

b) skatinimo:

- tam tikrų atliekų kiekių sumažinimo,
- atliekų apdorojimo jų perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui,
- žaliavų naudojimo ir (arba) energijos iš tam tikrų atliekų gamybos;

c) tam tikrų gamtinių išteklių, įskaitant energijos išteklius, naudojimo, kurio metu minėtus išteklius galima būtų pakeisti regeneruotomis medžiagomis.

Tokiame plane arba planuose, pavyzdžiui, gali būti nurodoma:

- fiziniai ar juridiniai asmenys, įgalioti vykdyti atliekų šalinimą,
- atliekų šalinimo operacijų apskaičiuotos sąnaudos,
- atitinkamos priemonės, skatinančios atliekų rinkimo, rūšiavimo ir apdorojimo racionalizavimą.

7 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bet kuris atliekų turėtojas:

- pasirūpintų, kad atliekas sutvarkytų privatus ar valstybinis atliekų surinkėjas arba atliekų šalinimo įmonė,
- pašalintų atliekas pats pagal 4 straipsnio nuostatas.

8 straipsnis

1. Kad galėtų įvykdyti 4 straipsnyje numatytas priemones, bet kuris objektas ar įmonė, apdorojanti, rūšiuojanti arba išverčianti atliekas trečiųjų asmenų vardu, privalo gauti 5 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos leidimą, kuriame visų pirma nurodoma:

- apdorotinių atliekų rūšis ir kiekis,
- bendrieji techniniai reikalavimai,
- atsargumo priemonės, kurių reikia imtis,
- informacija, kuri turi būti pateikiama kompetentingai institucijai jos prašymu dėl atliekų kilmės, paskirties vietos, apdorojimo, rūšies ir kiekio.

9 straipsnis

5 straipsnyje nurodyta kompetentinga institucija reguliariai tikrina 8 straipsnyje nurodytus objektus ir įmones, ypač domisi, kaip jos laikosi leidimuose nurodytų sąlygų.

10 straipsnis

Įmones, vežančias, renkančias, saugančias, išvertančias arba apdorojančias savo pačių atliekas, ir įmones, renkančias ar vežančias atliekas trečiųjų asmenų vardu, prižiūri 5 straipsnyje nurodyta kompetentinga institucija.

11 straipsnis

Pagal principą „teršėjas moka“ atliekų šalinimo sąnaudas, atėmus įplaukas, gautas iš atliekų apdorojimo, padengia:

- turėtojas, kurio atliekas tvarko atliekų surinkėjas arba 8 straipsnyje nurodyta įmonė,
- ir (arba) ankstesni turėtojai arba produkto, iš kurio atliekos atsirado, gamintojai.

12 straipsnis

Kas trejus metus valstybės narės parengia ataskaitą apie atliekų šalinimo padėtį savo šalyje ir siunčia ją Komisijai. Šiuo tikslu 8 ir 10 straipsnyje nurodyti objektai ir įmonės privalo pateikti 5 straipsnyje nurodytai kompetentingai institucijai duomenis apie atliekų šalinimą. Šią ataskaitą Komisija išsiunčia kitoms valstybėms narėms.

Komisija kas trejus metus pateikia ataskaitą Tarybai ir Europos Parlamentui apie šios direktyvos taikymą.

13 straipsnis

Valstybės narės patvirtina priemones, kurios, įsigaliojusios per 24 mėnesius nuo pranešimo apie šią Direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

14 straipsnis

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

15 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1975 m. liepos 15 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. RUMOR